

Plan for bosetting og integrering av flyktninger 2024-2028

Miljøfyrtårn

Norefjell

Krødsherad
kommune

Innhold

Forord

.....	3
1.0 Innledning	4
1.1 Sentrale målsettinger.....	4
1.2 Hovedmål	4
1.3 Begreper.....	5
2.0 Integrering i Krødsherad.....	6
2.1 Flyktninger i Krødsherad	6
2.2 Oppgaver for flyktningekoordinatorene	6
3.0 Handlingsplan med mål og tiltak.....	7
3.1 Bosetting	7
3.2 Oppvekst	8
3.2.1 Barnehage	8
3.2.2 Grunnskole	8
3.2.3 Videregående skole	9
3.2.4 Introduksjonsprogrammet	9
3.3 Velferd.....	10
3.3.1 Helse.....	10
3.3.2 Tannhelsetjeneste	11
3.3.3 NAV.....	11
3.3.4 Tolke	11
3.4 Kvalifisering og arbeidsintegrering	12
3.4.1 Språkpraksis	12
3.4.2 Flyktninger og arbeid.....	12
3.5 Samfunnsdeltakelse	14
3.5.1 Fritidsaktiviteter og frivillighet	14
3.6 Økonomi.....	15
3.6.1 Statlige tilskuddsordninger	15
Vedlegg.....	17

Forord

Integrering av flyktninger er en kompleks og utfordrende oppgave som krever et samstemt og helhetlig engasjement fra samfunnet. Når enkeltpersoner og familier tvinges til å forlate sine hjemland på grunn av krig, forfølgelse eller andre ekstreme forhold, er det vårt moralske ansvar å ønske dem velkommen og bistå dem i å bygge nye liv og finne en trygg og varig tilhørighet i samfunnet vårt.

Den handlingsplanen tar sikte på å legge til rette for en inkluderende og bærekraftig integrering som styrker både samfunnet og individene som er berørt av migrasjon.

Vår tilnærming til integrering må være preget av åpenhet, respekt og forståelse for de utfordringene flyktingene møter. Det krever også en anerkjennelse av de ressursene og den mangfoldige kompetansen de bringer med seg. Ved å legge til rette for deltakelse, like muligheter og kulturell sensitivitet, kan vi skape et samfunn der mangfoldet blir en kilde til styrke og innovasjon.

Samtidig må vi være realistiske og erkjenne at integrering er en langsiktig prosess som krever vedvarende innsats og ressurser. Denne handlingsplanen tar sikte på å identifisere konkrete mål og tiltak for å møte de ulike behovene til flyktingene på veien mot integrering. Dette inkluderer tiltak innenfor områder som språkopplæring, arbeidsmarkedstilpasning, helsetjenester, boligtilgang og sosial inkludering.

Vi står overfor mange utfordringer og hindringer på veien mot vellykket integrering. Likevel er vi overbevist om at med vilje, samarbeid og en forpliktelse til menneskelig verdighet og rettferdighet, kan vi skape et samfunn der alle – uavhengig av bakgrunn – har muligheten til å realisere sitt fulle potensial og bidra til fellesskapet.

Vi ønsker med dette å oppfordre alle samfunnsmedlemmer til å engasjere seg aktivt i implementeringen. Sammen kan vi skape et mer inkluderende og solidarisk samfunn, der hver enkelt person blir møtt med verdighet, respekt og like muligheter.

1.0 Innledning

Denne planen skal være et strategisk styringsverktøy som angir mål, tiltak og prioriteringer for kommunens integrering- og bosettingsarbeid for flyktninger. Planen skal beskrive de langsiktige utfordringene og valg som kommunen står ovenfor i forhold til arbeidet med integrering og bosetting. Planen skal bidra til en helhetlig og samordnet integrering, både på tvers innad i kommunen og i samarbeid med private lag og foreninger. Planen er en temaplan under kommuneplanens samfunnsdel. Og vi legger vi til grunn de nasjonale føringene for integreringsarbeidet.

1.1 Sentrale målsettinger

Hovedmålet for “Regjeringens integreringsstrategi 2019-2022 Integrering gjennom kunnskap” er høyere deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. De som skal leve og bo i Norge, må være en del av store og små fellesskap i samfunnet vårt. Strategien har fire innsatsområder for å møte hovedutfordringene; utdanning og kvalifisering, arbeid, hverdagsintegrering og retten til å leve et fritt liv.

Norsk integreringspolitikk har som målsetting at alle skal ha like muligheter, rettigheter og plikter, uavhengig av etnisk, kulturell, religiøs eller språklig bakgrunn. For å nå dette målet er det ikke bare nødvendig at innvandrere og flyktninger lærer norsk, setter seg inn i norske samfunnsforhold og kvalifiserer seg for det norske arbeidsmarkedet. Integrering er en tosidig prosess som også stiller krav til majoritetssamfunnet om tilpasning og endring. Dette innebærer blant annet at alle sikres ett likeverdig tilbud.

1.2 Hovedmål

- Alle bosatte flyktninger skal innen rimelig tid (fem år) leve et selvstendig liv med deltagelse i arbeid, utdanning, fritid og lokalsamfunn på linje med kommunens andre innbyggere.
- Godt tverrfaglig samarbeid mellom virksomheter som gir tjenester til flyktninger.
- Høy arbeidsdeltakelse blant innvandrere gjennom god kvalifisering og utdanning.
- Krødsherad kommune skaper en helhetlig og samordnet tjeneste for alle innvandrere. Alle innbyggere får likeverdige tjenester. Veiledning og bistand gis på et språk og på en måte som er forståelig for mottaker.
- Minoritetsspråklige barn sikres et godt grunnlag som muliggjør deltagelse i utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv.

- Krødsherad kommune bosetter flyktninger effektivt, godt planlagt og med en kvalitet som gjør at flyktninger føler seg ivaretatt og raskt kan bli selvstendig og selvforsørget.
- Krødsherad kommune drifter flyktningarbeidet på en økonomisk forsvarlig måte som sikrer gode tjenester til brukerne og opprettholder god kompetanse hos medarbeiderne.

1.3 Begreper

Flyktning: Person som har fått asylstatus eller annen som har fått opphold etter FNs flyktningkonvensjon. I Norge gis begge disse gruppene flyktningstatus, med de rettighetene som følger med. (IMDi)

Innvandrere: Person som har opphold i Norge, men er født i utlandet av utenlandskfødte foreldre. Norskfødte med to utenlandskfødte foreldre, regnes også som del av innvandrerbefolkningen.

Kvoteflyktning: Person som kommer til Norge etter organisert uttak av UDI og FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Den årlige kvoten som kommer til Norge fastsettes av Stortinget etter forslag fra Regjeringen. Formelt omtalt som overføringsflyktninger.

Asylsøker: Har søkt om asyl etter ankomst til Norge. Mens søknaden behandles av Utlendingsdirektoratet (UDI) har søkeren status som asylsøker og oppholder seg som regel på et asylmottak der de får losji og bidrag til livsopphold.

Familiegjeningforening: Familieinnvandrere er først og fremst nære familiemedlemmer som ektefelle, registrert partner eller samboer og barn under 18 år til personer som har lovlig opphold i Norge, eller person som er gift med norsk statsborger.

Arbeidsinnvandring: Innvandring knyttet til et arbeidsforhold. Det betegner i vid forstand utlendinger som kommer til et land for å jobbe og bo der i kortere eller lengre tid.

Bosatte: Flyktninger med oppholdstillatelse som er bosatte i Krødsherad. Disse deltar i Introduksjonsordningen, med rett og plikt til norskundervisning. De har ellers rettigheter som alle andre innbyggere i Krødsherad.

Introduksjonsordningen: Er basert på Introduksjonsloven. Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Loven skal videre legge til rette for at asylsøkere raskt får kjennskap til norsk språk, kultur og samfunnsliv.

Introduksjonsprogrammet: Introduksjonsprogrammet skal dekke flyktninger i aldersgruppa 18-55 år sitt behov for grunnleggende kvalifisering. I dette inngår norskopplæring, innsikt i norske samfunnsforhold og forberedelse til yrkesliv eller utdanning. Introduksjonsprogrammet skal fremme en rask overgang til arbeid eller videre utdanning

Integrering: Er i dagligforståelsen en betegnelse på innlemmelsen av innvandrere i majoritetssamfunnet.

2.0 Integrering i Krødsherad

Beskriver hvordan bosettingen og integreringen av flyktninger i Krødsherad er organisert og hvor mange flyktninger som er bosatt i kommunen.

2.1 Flyktninger i Krødsherad

Krødsherad kommune har tidligere bosatt flyktninger hovedsakelig fra Syria og Afghanistan. Disse flyktningene er nå godt integrerte innbyggere i samfunnet og er forbi de 5 årene hvor kommunen mottar overføringer via integreringstilskudd.

Kommunen har i 2022 og 2023 bosatt flyktninger som i all hovedsak er fra Ukraina. Majoriteten av de er bosatt i boliger på Noresund, både kommunale og private. Dette kommer av at kommunen har hatt flest ledige boliger på Noresund, samt at det er enkelt å komme seg til skole, barnehage, helsetjenester, butikk og bussforbindelse. Det har siden 2022 vært tilsatt en flyktningkoordinator (50% stilling) som har hatt ansvaret for bosetting, bistand og hjelp til flyktningene under perioden. I februar 2023 ble tjenesten utvidet med ytterligere en flyktningkoordinator til i 50% stilling. Flyktningetjenesten er organisatorisk lagt inn under sektor livsløp og forebyggende helse.

I 2022 ble Krødsherad kommune anmodet om å ta imot 15 flyktninger. Kommunestyret vedtok å ta imot 30 flyktninger for 2022. I tillegg ble kommunen anmodet om å ta imot ytterligere 5 personer. Tilleggsanmodningen ble vedtatt i kommunestyret.

Krødsherad har i 2022 og 2023 bosatt 72 flyktninger.

Bosatte flyktninger i Krødsherad pr år siden 2022:

År	Antall
2022	35
2023	37
2024	8 (pr 20.01.24)

2.2 Oppgaver for flyktningekoordinatorene

- Tilrettelegge for flyktninger ved ankomst til kommunen.
- Tilrettelegge for samhandling mellom kommunale etater.

- Bistå flyktninger i gjennomføring av praktiske oppgaver i det daglige.
- Planlegge og gjennomføre aktiviteter i skolens ferier.
- Samarbeid med aktuelle frivillige.

Kommunens flyktningeteam skal samhandle tjenester fra de ulike enhetene, og har jevnlig møter. Teamet er et diskusjonsforum hvor en tar opp systemiske utfordringer og problemstillinger knyttet til oppfølging av flyktningene innenfor kommunens ansvarsområde. Flyktningeteamet består av faste representanter fra skole, barnehage, helsetjenesten, økonomiavdelingen og teknisk etat. Deltagelse fra kommuneoverlege og Nav vurderes ut ifra problemstilling. Virksomhetsleder for forebyggende helse har ansvar for innkalling og ledelse av flyktningeteamet.

3.0 Handlingsplan med mål og tiltak

Kommunen har definert 6 ansvarsområder som er viktige for å lykkes med bosetting og integrering av flyktninger. Under hvert område er det beskrevet hvordan det arbeides med integrering på det spesifikke feltet. Hvert område har mål med tilhørende tiltak for å oppnå disse målene. Til slutt er det lagt en oversikt over de tiltakene som er prioritert i denne planperioden.

3.1 Bosetting

Flyktningkoordinatorerne mottar beskjed fra IMDI når det er flyktninger som er klare for å bosettes i Krødsherad. Kommunen har en liste med innbyggere som har meldt bolig tilgjengelig for utleie. I tillegg er det en oversikt over tilgjengelige kommunale boliger. Flyktningkoordinatorerne vurderer da hvilke boliger som er aktuelle for denne/disse flyktningene. Det er utarbeidet egen tverretattlig prosedyre for inngåelse av leieforhold med private utleiere. Flyktningkoordinatorerne skaffer til veie det inventar det er behov for.

Mål:

- Krødsherad kommune bosetter det antallet flyktninger IMDI anmoder om inntil vedtatt bosettingstall gjort av kommunestyret. Familiegjenforente kommer i tillegg. Endres tallet på bosettinger ut over vedtaket, behandles dette politisk, og budsjetter reguleres tilsvarende.
- Krødsherad kommune bosetter flyktninger effektivt, godt planlagt og med en kvalitet som gjør at flyktninger føler seg ivaretatt og raskt kan bli selvstendige og selvforsørget.
- Alle skal bo trygt og godt i egnet bolig ut fra familiestørrelse og økonomisk evne.
- Veiledning etter behov er tilgjengelig slik at den enkelte flyktning kan ivareta sin bolig på en hensiktsmessig måte.
- Innen tre år etter bosetting skal alle flyktninger være vurdert i forhold til boligkjøp og vite hva som skal til for at de skal ha mulighet å kjøpe egen bolig.

Tiltak:

- Kommunen videreutvikler gode systemer og rutiner for arbeidet i bosettingsfasen.
- Veiledningstjeneste for bosatte flyktninger med særskilte behov vedvarer i inntil fem år etter bosetting, eller så lenge kommunen mottar integreringstilskudd for vedkommende.
- Etter gjennomført opplæring vurderes personer med flerkulturell bakgrunn og god systemkompetanse brukt som «faddere» i bosettingsfasen.
- Leietakere med lang botid i kommunale boliger skal aktivt veiledes om muligheten til å kjøpe egen bolig og om kommunalt startlån.
- Legge til rette for gode bomiljøer med muligheter for sosial kontakt.
- Boligens beliggenhet og tilbud om kollektivtrafikk gjør det mulig å komme seg til arbeid, skole, barnehage, andre offentlige tjenester og fritidstilbud uten å ha egen bil.
- Gjøre ordningen med "Startlån" godt kjent og bidra til at muligheten som ligger i denne ordningen blir utnyttet, slik at flere får mulighet å eie egen bolig på sikt.
- Søke å bosette flyktninger i boliger med husleienivå som står i forhold til den enkeltes inntekt.
- Gi nyankomne flyktninger økonomisk veiledning og oppfølging.
- Vurdere kommunalt billån for å kompensere for mangelfullt kollektivtilbud.

3.2 Oppvekst**3.2.1 BARNEHAGE**

Krødsherad kommune har barnehager lokalisert på Noresund og Krøderen. Det er naturlig at tilflyttede barn får plass i barnehagen nærmest bostedet så fort som mulig. Barnehagen har ansvar for å gjennomføre velkomstsamtale med foresatte med bruk av ansatte fra flyktningetjenesten/ tolk. Velkomstsamtalen inneholder informasjon om barnehagen, organisering av dagen, informasjon fra foreldre om deres barn og veiledning i bruk av Transponder (vår kommunikasjonsplattform). Barnehagen gjennomfører i tillegg 1-2 «tolkesamtaler» med familiene i løpet av året for gjensidig informasjon. Ved behov har barnehagen også mulighet til ekstra foreldremøter med bruk av tolk, tilpasset den enkelte situasjon. Barnehagen jobber aktivt med språktrening/ inkludering og sosial kompetanse. Dette for etter hvert å mestre lek og hverdagsaktiviteter på best mulig måte. Barnehagen vektlegger daglig kontakt med foreldre/ foresatte i bringe/ hente situasjon.

3.2.2 GRUNNSKOLE

Krødsherad kommune har for tiden 1 skole lokalisert på Krøderen, med 1. -10. klasse. Nyankomne elever møter første skoledag sammen med en foresatt, representant fra flyktningetjenesten, rektor /avdelingsleder, språkassistent og kontaktlærer. På dette møte deles det informasjon fra skole til elev og foresatt og motsatt. Det er viktig å finne ut av hvordan skolehistorikken har vært i hjemlandet for at skolen skal kunne tilrettelegge på best mulig måte. Elevene blir skrevet inn i den klassen der de tilhører i forhold til fødselsår. Undervisningen kan foregå i andre klasser og blir tilpasset hver enkelt. Praktiske fag blir prioritert spesielt med de eldre elevene.

Skolen har aldersblanda grupper i særskilt norskopplæring, og må hele tiden justere gruppene etter alder, ferdigheter og andre sosiale forhold. Språkassistentene brukes aktivt som bindeledd i skole-hjemsamarbeidet.

3.2.3 VIDEREGÅENDE SKOLE

Elevene fra Krødsherad søker på videregående skoler i de tilstøtende kommunene Modum og Ringerike. Hønefoss videregående skole har tilbud om kombinasjonsklasse. Dette er et tilbud for minoritetsspråklige elever med kort botid i Norge. Innholdet i opplæringen har hovedfokus på norskopplæring og andre fellesfag, samt orientering om utdanningssystemet og yrkesorientering.

3.2.4 INTRODUKSJONSPROGRAMMET

Krødsherad kommune kjøper introduksjonsprogram tjenester fra Modum kommune. Introduksjonsprogrammet skal starte opp så raskt som mulig, og senest innen tre måneder etter at flyktningen blir bosatt i kommunen. Introduksjonsprogrammet er helårlig og på fulltid. Alle som deltar i introduksjonsprogrammet, mottar introduksjonsstønad. Det er et mål at flyktningene skal komme i jobb eller utdanning når de er ferdig med introduksjonsprogrammet.

Mål:

- Barn av flyktninger skal så tidlig som mulig få et barnehagetilbud der de får utvikle seg og lære norsk sammen med andre barn.
- Gi elevene et opplæringstilbud som gjør at de behersker norsk språk så tidlig som mulig, og får et godt grunnlag for videre skolegang og deltakelse i samfunnet.
- Gi foreldre en forståelse av hvilke utfordringer barn og foreldre kan møte i en annen kultur. Gi veiledning og foreldrestøtte etter behov.
- Det er etablert felles rutiner og metoder for kartlegging av minoritetsspråklige barns språkferdigheter, og behov for særskilt norskopplæring Skole/PPT.
- Foreldremøter i skole og barnehage er tilrettelagt for minoritetsspråklige foreldre.
- Ungdom under 25 år har rett til videregående skole og skal ha som mål å fullføre denne.

Tiltak:

- Heve kompetansen til ansatte i barnehage gjennom videreutdanning og kurs.
- Sørge for god overgang mellom barnehage og skole/SFO
- Informere foresatte om SFO-tilbudet.
- Videreutvikle lavterskeltilbud for barn i førskolealder, eksempelvis åpne barnehager og språkgrupper.
- Styrke skolenes kompetanse på opplæring av språklige minoriteter.
- Vurdere tiltak som gir økt tilhørighet til nærmiljø.
- Tilpasse og tilrettelegge opplæringstilbud ut fra den enkeltes botid, alder og forutsetninger.
- Tilrettelegge for trygge og gode overganger i opplæringsløpet.
- Samordne og tilpasse informasjon og veiledning til foreldre i kommunen, både gjennom introduksjonsprogrammet og i andre tjenester.

- Sikre at det gis foreldreveiledningskurs til alle foreldre i introduksjonsprogrammet, og kartlegge hvilke familier som har behov for tett oppfølging også etter introduksjonsprogrammet.
- NAV- kontoret skal fange opp, avverge og avhjelpe vanskelige livssituasjoner for barn og unge som lever i utsatte familier
- Vurdere behov for tiltak for elever som skal over i videregående skole.
- Den enkelte får et opplæringstilbud som kvalifiserer for videre utdanning eller arbeid. Opplæring og praksis skal være relevante for deltakerens mål og tilpasset den enkeltes kompetansebehov.
- Avklare ansvars- og oppgavefordeling i introduksjonsprogrammet, for å kunne gi et mer målrettet og effektivt tilbud til deltakerne.

3.3 Velferd

3.3.1 HELSE

Helseundersøkelser av asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente skal følge nasjonal veileder på området: [Helseundersøkelser av asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente - Helsedirektoratet](#).

Tuberkulose

Den obligatoriske tuberkuloseundersøkelsen omfatter alle asylsøkere og flyktninger, og andre nyankomne som kommer fra land med høy forekomst, jf. [forskrift om tuberkulosekontroll § 3-1](#) første ledd, se [tuberkuloseveilederen](#). Tuberkuloseundersøkelsen skal gjennomføres så snart som mulig. For asylsøkere og flyktninger bør undersøkelsen gjøres ved ankomst, men senest innen 14 dager, jf. [tuberkuloseforskriften § 3-2](#). Folkehelseinstituttet definerer innholdet i den obligatoriske tuberkuloseundersøkelsen og hvilke land som regnes som høyforekomstland. [Se oppdatert landliste \(fhi.no\)](#).

Tidlig helseundersøkelse

Flyktningkonsulent, som bosetter flyktningen, gjennomfører helseundersøkelse innen to uker etter bosetting. Denne kartleggingen avdekker umiddelbare behov som eventuelt må dekkes. Følgende skjema benyttes:

- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – norsk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – ukrainsk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – russisk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – engelsk \(DOCX\)](#)

Ved tre måneder etter ankomst til landet skal det tilbys en helseundersøkelse til alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente for å kartlegge helsetilstand og eventuelle behov for psykisk og/eller somatisk oppfølging. Det anbefales å bruke skjema for helseundersøkelse som hjelpemiddel. [Skjema for helseundersøkelse 3 mnd](#)

3.3.2 TANNHELSETJENESTE

Flyktninger og asylsøkere i alderen 0–24 år har de samme rettighetene som norske barn og unge. Alle barn skal få tilbud om tannhelseundersøkelse inne tre måneder etter ankomst til kommunen. Flyktningkonsulent oversender personalia til tannklinikken. Oppfølging av barn og unge er gratis, behandling av voksne følger egne satser vedtatt av kommunestyret. Flyktninger og asylsøkere over 24 år må selv oppsøke tannhelsetjeneste ved behov. Flere andre pasientgrupper har også rett til gratis tannhelsetjenester. Dette er regulert i [Lov om tannhelsetjenesten §1-3](#).

3.3.3 NAV

Når flyktningene er ferdig med introduksjonsprogrammet/utdanning, kan de ha behov for ekstra hjelp til å skaffe seg arbeid. Flyktningen må da registrere seg som arbeidssøker i NAV sitt system. NAV vurderer da deres bistandsbehov og følger opp etter behov, på lik linje med andre som står registrert. Dersom flyktningen har behov for å søke om familieytelser, helse relaterte ytelser, økonomisk sosialhjelp, kan de ta kontakt med NAV og få veiledning på hvordan dette skal gjøres. Flyktningkonsulenten bistår med førstekontakt med NAV.

3.3.4 TOLK

Helsepersonell har ansvar for å vurdere behovet for, og bestille kvalifisert tolk i møte med pasienter med begrensede norskkunnskaper jf. [lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk \(lovdata.no\)](#). Helsepersonell kan trenge tolk for å utøve informasjons- og veiledningsplikten. Samarbeid med kvalifisert tolk kan være en forutsetning for å sikre pasientens rett til blant annet å få forståelig informasjon og å kunne gi informert samtykke til helsehjelp, jf. blant annet [pasient- og brukerrettighetsloven §§3-5 og 4-1 \(lovdata.no\)](#). Familiemedlemmer bør ikke brukes som tolk. Barn skal aldri brukes som tolk jf. [forbud mot bruk av barn som tolk \(lovdata.no\)](#). Unntak kan gjøres når det er nødvendig for å unngå tap av liv eller alvorlig helseskade, eller det er nødvendig i andre nødssituasjoner.

Mål:

- Flyktninger skal ha forsvarlig helseoppfølging, og følges opp ut ifra individuelle behov.
- Krødsherad kommune skal sørge for at alle innbyggere får likeverdige, helhetlige og tilpassede kommunale tjenester. Veiledning og bistand gis på et språk og på en måte som er forståelig for mottaker.
- Informasjon om helsestasjonens tilbud om celleprøve, prevensjon og fødselsforberedende kurs gjøres lett tilgjengelig og kjent for målgruppen.
- Drive helsefremmende arbeid for flyktninger gjennom egne kurs for introduksjonsdeltakerne.
- Alle tjenesteytere i kommunen er kjent med rutiner for bestilling og bruk av tolk. Det skal gis opplæring i bruk av tolk.

Tiltak:

- Helsesykepleier på skolen oppsøker skolebarn med flyktningbakgrunn for å etablere kontakt, og eventuelt avdekke behov for oppfølging.
- Delta i introduksjonsprogrammet for å presentere tilbudet om helsestasjon og skolehelsetjeneste og informere om hva man bør tenke på når man oppdrar barn i Norge.
- Regelmessig undervisning om fysisk og psykisk helse i introduksjonsfasen.
- Etablere gode samarbeidsarenaer for psykisk helse.
- Bruke tilgjengelige ressurser til grupperettede tiltak framfor individuell oppfølging.
- Skaffe kunnskap om eldre innvandreres ønsker og behov for helse- og omsorgstjenester i kommunen.

3.4 Kvalifisering og arbeidsintegrering**3.4.1 SPRÅKPRAKSIS**

Krødsherad kommune har forpliktet seg til å gi elever på Voksenopplæringen språkpraksis, minst en plass pr. virksomhet. Gjennom språkpraksis skal elevene få praktisere muntlig norsk, få kjennskap til norsk arbeidsliv og få innblikk i et mulig framtidssyrke. Etter endt periode skal eleven motta en attest med beskrivelse av perioden: lengde, arbeidsoppgaver, oppmøte og språklig utvikling. Det er derfor viktig med formelle samarbeidsrutiner mellom skole og praksisplass. Eleven bør være på A2 nivå før språkpraksis.

3.4.2 FLYKTNINGER OG ARBEID

Det kan være krevende å skaffe seg jobb i Norge. Den viktigste forutsetningen er tilfredsstillende grad av norskkunnskap. Alle på Introduksjonsprogrammet er derfor forpliktet til å delta på voksenopplæring i norsk og samfunnskunnskap. Språkpraksis gir også elevene erfaring med norsk arbeidsliv, grunnlag for et sosialt nettverk og er en viktig del av integreringsprosessen. Også i en kommune som Krødsherad, hvor det er få arbeidsplasser generelt, er formell kompetanse viktig. Man ser at krav til formell kunnskap innen de fleste yrker øker, også der det tidligere var muligheter for ufaglærte. Utdanning vil bidra til å øke muligheten til å bli selvforsørget. De som har utdanning fra hjemlandet skal få informasjon og bistand til å søke om å få godkjent utdanningen sin hos Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse.

Takker man nei til introduksjonsprogram har man rett til norskopplæring, men ikke introduksjonsstønad.

Mål:

- Krødsherad kommune skal tilby kvalifisering og utdanning som gir økt arbeidsdeltakelse blant flyktninger.
 - a) ved rask oppstart av kvalifisering for nyankomne
 - b) ved tiltak som gir formelle kvalifikasjoner gjennom introduksjonsprogrammet
- Krødsherad kommune skal tilby varierte kvalifiseringstiltak for deltakere i program.

- Kommunen skal i dialog med arbeidsgivere finne plattformer for inkludering av flyktninger i arbeidslivet og være lydhør for arbeidslivets behov for arbeidskraft.
- Krødsherad kommune skal i samarbeid med NAV Midt-Buskerud og arbeidsgivere legge forholdene til rette for at alle som har som har mulighet for det, kan forsørge seg selv ved eget arbeid. Å ta i bruk ressursene flyktningene representerer vil øke verdiskapningen i samfunnet og sikre framtidig velferd.
- All praksis og opplæring flyktningene deltar i skal være i tråd med flyktningens plan for arbeid og utdanning.
- Flyktningens mulighet til å oppnå formell kompetanse skal alltid vurderes og vektlegges i forbindelse med utarbeidelse av individuell plan, både i introduksjonsprogrammet, men også i plan etter endt program.

Tiltak:

- Karriereveiledning utarbeides i samarbeid med fylkeskommunen.
- Iverksette forsøk som sikrer fastere tilknytning til arbeidslivet (individuell jobbstøtte) for avsluttede programdeltakere, finansiert gjennom statlige prosjektmidler.
- Tiltak for å oppnå formell kompetanse skal være førstevalget i utarbeiding av individuell plan.
- Gi opplæring som gir deltageren formell kompetanse, og dermed en mer stabil tilknytning til arbeidslivet.
- Introduksjonsprogrammet stiller krav om arbeidsretting, og et sentralt tiltak er tilpasset arbeidspraksis. Praksis og språkpraksis betraktes som pedagogiske virkemidler. Kontakt mot arbeidslivet bidrar også til å skaffe kvelds- og helgejobber.
- Krødsherad kommune søker prosjektmidler fra IMDI for å etablere tilbud om individuell jobbstøtte til flyktninger. Tilbudet utformes i samarbeid med NAV Midt-Buskerud der det finnes erfaring og god fagkompetanse.
- NAVs arbeidsmarkedstiltak brukes aktivt for å lette inngangen til arbeidsmarkedet for flyktninger.
- Se på samarbeidsmodeller internt i NAV som kan styrke arbeidet med å opprette flere praksisplasser og flyktninger inn i direktemeldte stillinger gjennom NAV.
- Tidlig kartlegging av den enkeltes kompetanse og ressurser for å kunne gi rette tiltak.
- NAV sin virksomhetsstrategi legger opp til tettere samarbeid med næringslivet og at den viktigste kvalifiseringsplassen skal være arbeidsplassen. NAV vil bruke mer ressurser på dette samarbeidet og flyktnings teamet vil i enda større grad benytte arbeidslivspraksis som opplæringsarena.
- Øke mulighetene for sysselsetting ved å synliggjøre flyktningers ressurser overfor næringsliv og frivilligheten.
- Samarbeid mellom flyktningetjenesten og rekrutteringskontakten i NAV.
- Gi den enkelte tilpasset opplæring som kvalifiserer for arbeid eller deltakelse i samfunnsliv.
- Videreutvikle samarbeidet med privat næringsliv om praksisplasser og varig arbeid for personer med flyktningbakgrunn.

- Krødsherad kommune stiller praksisplasser til disposisjon for introduksjonsprogrammet for å sikre variasjon i tilbudet.
- Sørge for at Krødsherad kommune er en arbeidsplass som gjenspeiler befolkningens mangfold.

3.5 Samfunnsdeltakelse

3.5.1 FRITIDSAKTIVITETER OG FRIVILLIGHET

Krødsherad kommune har rike naturområder. Friluftsliv, jakt og fiske er viktige fritidsaktiviteter for deler av befolkningen og tilreisende. I tillegg er det tilbud med blant annet dans, musikk, håndarbeid, kor og revygruppe. Innen idrett har vi Krødsherad idrettslag med flere undergrupper: barneidrett, fotball, turgruppe og langrenn, alpint og friidrett. Det finnes i tillegg treningssenter i kommunen. Kommunen har svømmebasseng på Noresund som er oppe for alle to kvelder i uka i vinterhalvåret. På Krøderen har kommunen fritidsklubb for barn og ungdom. Frisklivssentralen har aktivitetstilbud for barn og unge.

Frivilligsentralen er en viktig arena for integrering. Frivilligsentralen har en egen [nettside](#) hvor det blant annet er en kalenderoversikt over hva som foregår i regi av lag og foreninger i bygda, oversikt over de aktivitetene frivilligsentralen har og det er muligheter for å registrere seg som frivillig. Det er etablert språkcafé som ledd i integreringsarbeidet. For å nå ut til de som trenger tilbudet er det et behov for et godt samarbeid mellom flyktningetjenesten, frivilligsentralen og lag og foreninger. Frivillighuset er et hus som lag og foreninger kan låne kostnadsfritt for å arrangere styremøter eller andre aktiviteter.

Mål:

- Integrering og inkludering er ikke ensidig en offentlig oppgave. Nærmiljø og nabolag må bidra til at folk føler tilhørighet og fellesskap.
- Kommunen skal ha god dialog med innvandrere og deres organisasjoner og finne samarbeidsfora som sikrer at brukerstemmen høres i saker som angår dem.
- Kommunen skal gjennom ulike virkemidler dempe virkningene av å vokse opp i lavinntektsfamilier. Barn skal oppleve glede og mestring. Manglede økonomiske ressurser skal ikke være til hinder for aktiv deltakelse i fritidsaktiviteter.
- Kultur- og fritidstilbudene i Krødsherad kommune skal oppleves som relevante, tilgjengelige og aktuelle for alle kommunens innbyggere. Deltakelse i tilbudene skal bidra til økt tilhørighet og tillit til lokalsamfunnet.
- Krødsherad kommune skal legge til rette for frivillige lag og organisasjoner, slik at de kan bidra til et åpent og inkluderende Krødsherad-samfunn.

- Flyktningene skal ha nok kunnskap om de ulike fritidstilbudene som er tilgjengelige, slik at de kan nyttiggjøre seg av tilbudet.
- Det skal oppmuntres til, og legges til rette for flyktningers deltakelse i frivillige lag og foreninger i Krødsherad.
- Det må etterstrebnes en følge-til-ordning hvor flyktninger første gang de skal delta i en ny aktivitet har følge med en person som kjenner aktiviteten og miljøet.

Tiltak:

- Samarbeid med frivilligheten og lag og foreninger videreutvikles. Frivillig sektor legger til rette for å inkludere alle i sin virksomhet.
- Gå sammen med flyktninger for å finne fram til gode møteplasser.
- Sikre interkulturell kompetanse i kommunen.
- Tilstrebe mer mangfold i egen stab.
- Arbeide for at «integrering og inkludering» gjenspeiles i alt vi gjør.
- Bevissthet rundt at informasjon og veiledning også må rettes mot flyktninger, for å informere om de ulike tilbudene i lag og organisasjoner.
- Gi kunnskap om lag og organisasjoners demokratiske oppbygning, og at den er drevet av frivillighet. I dette ligger også en forventningsavklaring mellom flyktninger, lag og organisasjoner
- Videreutvikle ordninger for økonomisk støtte til kontingent, utstyr og transport. I dette ligger det etablering av utstyrssentral, samt bruk av aktivitetskort.
- Tilrettelegge for møteplasser som bidrar til trygghet, trivsel, tillit og sosialt nettverk.

3.6 Økonomi

Når flyktninger bosettes i kommunen, skal de i utgangspunktet betraktes som ordinære innbyggere med de rettigheter og plikter som øvrige innbyggere har. Bosatte flyktninger genererer utgifter på ulike tjenesteområder på samme måte som innbyggerne for øvrig. De bidrar videre med inntekter til kommunen, bl.a. som skatteyttere. Se vedlegg 1 for stønader som Krødsherad kommune bevilger til flyktningene.

3.6.1 STATLIGE TILSKUDDSORDNINGER

Kommuner som bosetter flyktninger, mottar integreringstilskudd for hver bosatt person. Integreringstilskuddet skal bidra til rask bosetting og gi en rimelig dekning av kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosetting og integrering av flyktninger i bosettingsåret og i de neste fire årene. Dette er et årlig tilskudd som mottas første gang i bosettingsåret (med full sats uavhengig av når på året personen blir bosatt) og deretter i hvert av de påfølgende fire årene. I bosettingsåret er satsen differensiert mellom enslig voksne, andre voksne, enslige mindreårige og barn. Tilskuddet

skal følgelig dekke merutgiftene til kommunal tjenesteyting i sin helhet (som økonomisk sosialhjelp, helsetjenester, barnehage og skole), ikke bare til integreringsarbeidet i snever forstand.

Ved bosetting av barn i barnehagealder får kommunene et engangstilskudd (barnehagetilskudd) til særskilt tilrettelegging. Ved bosetting av personer som har fylt 60 år får kommunen et eldretilskudd som et engangstilskudd. Ved bosetting av personer med alvorlige, kjente funksjonsnedsettelse og/eller atferdsvansker kan kommunen få et ekstratilskudd ved dokumentert behov. Tilskuddsordningen har to deler, én person kan utløse ett av tilskuddene.

Kommunene får tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne flyktninger. Målet med ordningen er at kommunene tilbyr opplæring slik at flyktninger lærer tilstrekkelig norsk til å kunne fungere i yrkes- og samfunnsliv. Tilskuddet består av et grunntilskudd, et fast beløp til kommunen og et persontilskudd som er et tilskudd for hver person i målgruppen. Persontilskuddet gis i 3 år.

Mål:

- Krødsherad kommune skal drifte flyktingetjenesten på en økonomisk forsvarlig måte, som sikrer gode tjenester til brukerne og opprettholder god kompetanse blant medarbeiderne.
- Krødsherad kommune skal søke tilgjengelige statlige tilskudd for å sikre gode tjenester for barn og voksne med særlige behov.

Tiltak:

- Kommunen skal sørge for en nøktern, men tilstrekkelig standard på bosettings- og etableringsstøtte til ny-bosatte flyktninger. Kommunalt regelverk for etableringsstøtte gjennomgås og oppdateres og revideres årlig. Rettssikkerheten ivaretas ved at det gis klagemuligheter til saksbehandlerkontoret.
- Ytelser til livsopphold, inntil intro-program starter, harmoniser med øvrige kommunale satser for økonomisk sosialhjelp.
- Flyktingetjenesten supplerer livsopphold opp til sosialhjelpssats etter start i introprogram.
- God veiledning, forventningsavklaring og gode integreringstiltak i tidlig fase skal hjelpe flyktninger til å gjøre gode valg for seg og sin familie. For å nå målet om økonomisk selvstendighet, må flyktingetjenesten ha god veiledningskompetanse og kulturforståelse.
- Gode rutiner for søknader om særskilte tilskudd til bosatte med funksjonsvansker eller atferdsvansker etableres. Korte tidsfrister etter bosetting gjør at behov for ekstra tilskudd må meldes straks det avdekkes.

Vedlegg

1. Politisk vedtak; Reviderte satser for økonomisk stønad til flyktninger.

Kommunestyre har behandla sak 47/2023 i møte den 15.06.2023

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til kommunestyret:

- Følgende satser vedtas som grunnlag for tildeling av økonomiske stønader til flyktninger:
 - Etableringspakke inntil 45.000,- for hver bosetting
 - Ytelser utover etablering (klær o.l) 5000,- pr voksen og 7000,- pr barn
 - Bidrag til fritidsutstyr for barn: skipakke inntil 2000,- pr barn og inntil 1500,- pr barn til sykkel.
 - Førerkort inntil 7000,- som engangssum.
 - Brillor og innfatning gis som engangsstønad
 - Tannbehandling gis bidrag til første gangs tannundersøkelse og videre behandling innvilges i henhold til tannlegens vurdering som godkjennes av Krødsherad kommune før behandling startes.

Kommunedirektøren gis myndighet til å justere satser for stønad til livsopphold og etableringspakke, klær, sko, tannlege med mer etter gjeldene statlige satser.

Behandling

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Følgende satser vedtas som grunnlag for tildeling av økonomiske stønader til flyktninger:
Etableringspakke inntil 45.000,- for hver bosetting

Ytelser utover etablering (klær o.l) 5000,- pr voksen og 7000,- pr barn

Bidrag til fritidsutstyr for barn: skipakke inntil 2000,- pr barn og inntil 1500,- pr barn til sykkel.

Førerkort inntil 7000,- som engangssum.

Brillor og innfatning gis som engangsstønad

Tannbehandling gis bidrag til første gangs tannundersøkelse og videre behandling innvilges i henhold til tannlegens vurdering som godkjennes av Krødsherad kommune før behandling startes.

Kommunedirektøren gis myndighet til å justere satser for stønad til livsopphold og etableringspakke, klær, sko, tannlege med mer etter gjeldene statlige satser

Vertskap i verdensklasse!

Krødsherad
kommune

krodsherad.kommune.no

